

דף כב.

עין משפט א.

אור"ח סימן תרעא סעיף ו

עין לעיל דף כא: עין משפט אות מ

עין משפט ב.ג.

אור"ח סימן תרעא סעיף ז

ז. ט. מצוה להניחו בטפח הסמוך לפתח **ה** משמאל, כדי שתהיה מזוזה מימין ונר חנוכה משמאל **א**, ואם אין מזוזה בפתח כגון שפתח זה אינו חייב במזוזה, מניחו מימין **ב** בטפח הסמוך לפתח.

ז. י. אם מניחו בדלת עצמה, יניחנו מחציו מצד שמאל של הכניסה **ג**.

הגה: בזה"ז שכולנו מדליקין בפנים ואין היכר לבני ר"ה אין לחוש כ"כ אם אין מדליקין בטפח הסמוך לפתח. ומ"מ המנהג **ד** להדליק בטפח הסמוך לפתח כמו בימיהם ואין לשנות, אא"כ ישנם הרבה מבני הבית שעדיף יותר שכל אחד ידליק במקום אחר מאשר להדליקם בעירוב ואין היכר כמה נרות מדליקין בפתח הבית.

הגה: ויזהרו שלא להדליק במקום שמדליקין כל השנה כולה בבית כי אז אין היכר כלל, והגם שאין היכר אלא לבני הבית מ"מ היכר קצת גם לבני הבית צריך.

ת. וימימרא דרבא בשבת כ"ב, דאם ירחיק אותו מהפתח לא ניכר שבעה"ב הניחו שם. רש"י שם, וב"י. ואם הניחה בדיעבד מימין יצא. מ"ב אות ל"ג.

א. היינו משמאל הנכנס להבית או להחצר, ויהיה מוקף ממצות בכניסתו וביציאתו, וגם בעה"ב עובר שם בטלית מצויצת לקיים והחוט המשולש לא במהרה ינתק.

ב. דכל דבר מצוה ימין עדיף, ואפי' התפילין הקשירה בימין, והנחתו בשמאל שאני כיון שהתורה גילתה על יד כהה.

ג. באופן שכשינעל הדלת יהיה הנר בצד שמאל של הכניסה כשיש מזוזה בפתח. לבוש.

ד. וימימי כדי שיכנס בין שתי מצות, ד"מ. ומ"מ אם יש לו חלון לר"ה עדיף להניחו שם משום פירסומי ניסא יותר מאשר שיכנס בין ב' מצות. כ"כ הלבוש.

ז. יא. בבית הכנסת ה' מניחו בכותל דרום ו', ומדליקין ומברכין משום פירסומי ניסא.

הגה: ומסדרן ממזרח למערב ז'.

הגה: ואין אדם יוצא בנרות ביהכנ"ס, וצריך לחזור ולהדליק בביתו ח'.

הגה: נוהגין להדליק בביהכנ"ס בין מנחה לערבית ט'.

ה. וה"ה בית מדרש שלומדים בו.

ו. וְאוֹתָם אֵל שׁוֹלְחֵן שְׁעוֹמֵד בְּכוֹתֵל דְּרוֹם. מ"ב אות מ'. והוא זכר למנורה שהיתה בדרום. טור. ובב"י כתב שיש מקומות שמסדרים אותם ממזרח למערב ויש בין צפון לדרום. וזה תלוי במחלוקת במנחות צ"ח ע"ב גרות המנורה האך היו מונחים, וסיים הב"י שהמנהג להניחם בכותל דרום ומסדרן ממזרח למערב וכתב עליו הד"מ שכן המנהג.

ז. והמדליק עומד אחוריו לדרום ופניו לצפון, ומתחיל מימינו שהוא הנר הסמוך לארון הקודש, ובכל יום מוסיף והולך ומתחיל מהשמאלי ופונה לימינו. כ"כ בתשובת ח"ס סי' קפ"ו ובתשובת מהר"י ברונא סי' ט"ל.

י. מיהו מנהג הספרדים שהמדליק בביכנ"ס עומד כנגד המנורה ופניו לדרום ומדליק דרך ימין ממזרח למערב. כה"ח אות ס"ט.

יא. ומה שכתב בשו"ע שמדליקין ומברכין בביהכנ"ס הטעם כמו שמברכין על הלל דר"ח אע"פ שאינו אלא מנהג. כ"כ הב"י בשם תשובת הריב"ש, ובביאורי הגר"א כתב ראייה מהלל בליל פסח שנתקן על הכוס, ואומרים אותו ג"כ בביכנ"ס בברכה משום פירסומי ניסא. כה"ח אות ע'.

יב. ואין לחוש למש"כ בספר התניא שיש נמנעים מלהדליק בביהכנ"ס כדי שלא יברך עליה. ברכי יוסף אות ו'. וכה"ח אות ע"ב.

יג. אבל על אביו ואמו תוך י"ב חודש, ידליק אחר הנרות בביכנ"ס משום ברכת שהחיינו אבל בשאר הימים ידליק ויברך. ט"ז ס"ק ח'. ובביתו גם האבל ודאי מברך שהחיינו אפי' תוך שבעת ימי האבלות, ואפי' על פרי יכול לומר שהחיינו וכ"ש למצוה בזמנה. כה"ח אות ע"ג.

יד. אם הדליק קודם בביכנ"ס ביום הראשון ובירך שהחיינו, בביתו אינו מברך שוב שהחיינו אם לא שיש לו אשה שחייב להוציאה שאז מברך שוב שהחיינו, אבל אם הדליק קודם בביתו ובירך שהחיינו ואח"כ הלך לביכנ"ס ומדליק מברך גם בביהכנ"ס שהחיינו. מ"ב אות מ"ה. אבל בערב שבת שכל הקהל שבא לביכנ"ס כבר כולם בירכו שהחיינו בביתם, כגון שחל יום הראשון של חנוכה בליל שבת גם אם מדליק בביכנ"ס לא יברך שוב שהחיינו, כ"כ בבא"ח פ' וישב אות י"א.

טו. ואם אורח מדליק בביכנ"ס א"צ להדליק שוב באכסניא שהוא בעצמו נפטר, ובביתו מדליקין עליו. כה"ח אות ע"ו. וא"כ אם יש אורח בביכנ"ס עדיף שהוא ידליק ויברך ובזה הוא נפטר אצל בעל הבית שלו.

טז. ובערב שבת אם הוא סמוך לחשיכה ולפני שיבואו מגין יתקדש היום, הרי זה ידליק ויברך דמ"מ איכא פירסומי ניסא כשבאים אח"כ לביכנ"ס. וכך הוא במהרי"ל. מ"א ס"ק י'. מ"ב אות מ"ז. ומ"מ להלכה אם אין עשרה ידליק בלי ברכה מטעם ספק ברכות. כה"ח אות ע"ח.

יז. והמדליק בביתו בערב שבת יתפלל מנחה קודם ההדלקה כדי שלא יהיה תרתי דסתרי

הגה: יש נוהגים להדליק בערב שבת לפני מנחה, ואם רוצים למהר להתפלל אחר שבירך הש"ץ והדליק נר אחד יוכל הש"ץ להתחיל להתפלל והגבאי ימשיך להדליק הנשארים.

עין משפט ד. או"ח סימן תרעג סעיף א

א. כל השמנים והפתילות כשרים לנר חנוכה **ב** אע"פ שאינם נמשכים אחר הפתילה ואין האור נתלה בהם יפה.

הגה: מ"מ שמן זית מצוה מן המוכחר **ל**, ואם אינו מצוי מצוה בשמנים שאורם זך ונקי. ונוהגים במדינות אלו להדליק בנרות שעוה כי אורן צלול כמו שמן.

ב. אפי' בליל שבת שבתוך ימי החנוכה מותר להדליק נר חנוכה

שמדליק החנוכה ואח"כ מתפלל מנחה של חול, והמדליק בביכנ"ס שאני שזה רק משום פירסומי ניסא לרבים, וגם במדליק בביהכנ"ס עדיף שיתפלל מנחה קודם. **ו** מ"מ השל"ה כתב דאם א"א לו להתפלל קודם ההדלקה בצבור אל יתפלל בביתו ויבטל תפילת צבור, ויתפלל גם אחרי ההדלקה. כה"ח אות ע"ט.

י. ודוקא בממהרים להתפלל, אבל בלי זה המתחיל במצוה טוב שיגמור בעצמו כל ההדלקה. כ"כ בביאורי הגר"א, ומ"ב אות מ"ח. וא"כ גם בביתו יזהר שהוא ידליק כולם גם אם זה משום הידור מצוה שלא יראה עליו כעול כשנותן לאחר לגמור ההדלקה. וכ"כ הבא"ח פ' וישב אות י"ח.

ו אולם טוב לתת לאחד מבניו הקטנים להדליק הנר הנוסף שהוא השמש כדי לחנכו במצות. שם בבן איש חי.

כ. הגם שבשבת אסור להדליק בהם שמא יטה כמ"ש בסי' רס"ד, בנר חנוכה דלא חיישינן שמא תכבה ויבא להדליקה דאינו זקוק לה לא חיישינן ג"כ לשמא יטה, שהרי אסור להשתמש לאורה, וגם לא איכפת לו במה שלא נדלקת יפה, ואז אין חשש שיטה. מ"ב אות ה'. ומ"מ השמש אסור לעשותו משמנים ופתילות שאין מדליקים בהם בשבת. ב"ח.

ו נרות העשויים מחלב בתערובת חלב חזיר אין נכון להדליק בהם משום מאוס. **ו** אם הניח שמן תחת המטה לא ידליקו בו נר חנוכה ולא נר שבת, משום דכל דבר אכילה שורה עליו רוח הטומאה תחת המטה, וכיון שנמאס לאכילה גם למצוה אסור משום "הקריבהו נא" וכו'.

ו אם השמן מר ואינו בר אכילה אין הרוח רעה שורה עליו ומותר להדלקה. כ"כ בבן איש חי פ' וישב אות י"ב, ועיין ביו"ד סי' קט"ז סעיף ה', ובמנחת אשר יו"ד שם מש"כ בס"ק י"ד, ט"ו, ט"ז.

ל. **ו** שבו נעשה הנס ובו הדליקו המנורה, ואין להדליק חלק נרות משמן זית וחלקם מנרות שעוה שאין זה נוי מצוה. כה"ח אות כ"א. ועיין בכה"ח אות י"ט הדלקת נורות חשמל בחנוכה שכתב לאסור, ועיין ביביע אומר ח"ג סי' ל"ה.

בשמנים והפתילות שאסור להדליק בהם נר שבת, כיון שאסור להשתמש בנר חנוכה.

הגה: ולא יתן בנר חנוכה אלא כשיעור מצותו ^מ.

א. ג. אפי' לבדוק מעות או למנותן לאור נר חנוכה אסור ^ב, ואפי' תשמיש של קדושה כגון ללמוד לאורה אסור.

ויש מי שמתיר בתשמיש של קדושה ^ס, ונוהגים להדליק נר נוסף כדי שאם ישתמש לאורה יהיה לאור הנוסף שמדליק אותו אחרון, ויניח השמש שהוא הנר הנוסף מרחוק מעט משאר הנרות מצוה.

הגה: ובמדינות אלו אין נוהגין להוסיף נר אחר, אלא אותו נר שמדליק בהם מניחו לידם ויש לעשותו גבוה משאר הנרות שאם בא להשתמש יהיה לאותו הנר.

הגה: אם נתערב נר חנוכה שכבה בתוך זמנו ^ע שאסור בהנאה עם שאר נרות אפי' אחד באלף לא בטל ^פ דהוי דבר שיש לו מנין ^צ, ותקנתו שידליק מן התערובות באופן שבודאי נר של היתר דולק עם נר של איסור ^ק ואז

מ. דאל"כ יש חשש שמא יטא אחרי זמן ההדלקה שאז מותר להשתמש לאורו.
 נ. כדי שיהיה היכר שזה נר של מצוה, רש"י בשבת כ"א ע"ב. והר"ן כתב שעשאוהו כמנורה במקדש שאין משתמשין בה כלל. מ"ב אות ח'. ואפי' בדיקת מעות שהוא תשמיש עראי אסור, ואפי' למנות מעות אסור שלא יהיו המצות בזויות עליו.
 ו. ומותר ללכת לאורן לפי תומו כדי שלא יכשל שאינו חייב להעצים עניו, דרשאי לשבת בביתו בשעה שנרות חנוכה דולקות. מ"ב אות י"א.
 ס. גם למתירים לדבר שבקדושה רק בדרך עראי. ט"ז ס"ק ד'. אבל הא"ר סובר דמי שמתיר מותר גם לקבע בקדושה. ודעת מר"ן השו"ע לפסוק כדעה ראשונה לאסור גם תשמיש קדושה רק בשעת הדחק יש לסמוך על המתירים. כה"ח אות ל"ב.
 ע. כ"כ המ"א ס"ק ח'.

פ. היינו להשתמש בכל נר בפני עצמו.
 צ. אפי' במקום שמוכרים אותם במשקל הוי דבר שבמנין כי מונים אותם בכל לילה בנרות של מצוה. תה"ד סי' קי"ג. ודוקא שנתערב בתוך ח' ימי החנוכה שראוי להדליקו אבל אחר ימי החנוכה חד בתרי בטל דבטל כבר חשיבותו.
 ו. וצריך גם לומר שהנותר בו יש בו שיעור להדלקה של מחצית השעה דבלי זה שוב אין לו חשיבות. כה"ח אות נ'.
 ק. דהיינו אם נתערב אחד ידליק שנים, ואם נתערבו שנים של איסור ידליק שלשה, שתמיד יהיה היתר שם שאפשר להשתמש לאורו. שם בכה"ח.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

מותר להשתמש לאורו.

עין משפט ה. או"ח סימן תרלה פ"ב

ג. האוכלים ומשקים שתולין בסוכה כדי לנאותה אסורים להסתפק מהם ר כל שמונת ימי החג, ואפי' נפלו ש.

הגה: וביו"ט ושבת אסור לטלטלם ת שמוקצים הם א.

ד. אם התנה עליהם בשעה שתלאם ב ואמר בלשון זה איני בודל מהם כל ביה"ש^ג, הרי זה מסתפק מהם בכל זמן שירצה ד שהרי לא הקצה אותם ולא חל עליהם קדושת הסוכה.

אם אמר בלשון זו שאני מתנה עליהם לאכלם כשיפלו אינו כלום ה, אבל אם אמר אני מתנה עליהם לאוכלם מתי שארצה מהני שגם ביה"ש בכלל.

הגה: וצריך לעשות התנאי קודם בין השמשות הראשון.

ר. ויותר טוב לתלות אותם בגובה שאין הילדים יכולים להגיע אליהם אם לא שהתנה עליהם.

ואסור להסתפק מהם משום ביזוי מצוה, מגמ' שבת כ"ב ע"א. ש. דאיתקצו בבין השמשות לכל החג.

ת. שכל האסור באכילה אסור בטלטול אפי' אינו אסור באכילה אלא מדרכנן. ביאורי הגר"א.

ו. ואם נפלו ביו"ט או בשבת יביאו קטן כבן ג' או ד' ויטלטלם למקום אחר להצניעם שם עד אחר יו"ט, כ"כ הבן איש חי בפ' האזינו אות יו"ד. ואפי' מפני הגנבים או הגשמים אסור לטלטלם. כ"כ בר"ז אות ו'.

ז. ואם נופלים הרבה קסמין על השולחן ביו"ט או בשבת וא"א לאכול שם מותר לטלטלם כמו גרף של רעי. כ"כ במשנה ברורה בביאור הלכה.

א. דמוקצה למצותו אפי' ר"ש מודה דאסור. מ"א ס"ק ה'. ב. לאו דוקא אלא קודם בין השמשות.

ג. כיון שיש תחילת ביה"ש ויש סוף ביה"ש צריך שיאמר כל זמן ביה"ש. כה"ח אות ל"ח.

וברמ"א הוסיף שצריך שיאמר כל ח' הימים, אבל המ"א בס"ק ז' כתב שזו חומרא יתירא, והלבוש כתב העיקר כדברי הרמ"א.

ד. אפי' בעודם תלויים. מ"ב אות י"ט.

ה. שהרי לא התנה אלא על השעה שיפלו, וא"כ בביה"ש שהיו תלויים חלה עליהם קדושת סוכה.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 05841504777 email: minchat.aaa@gmail.com

הגה: יש מי שכתב שבזה"ז אין נוהגים להתנות^י, וכך נוהגין בנויים התלויים בסכך אבל בשל דפנות כגון סדינים המצויירים נוהגים לטלטלם אפי' בלי תנאי מפני הגשמים, כיון שיש אומרים דאין איסור בדפנות עצמן, ומ"מ טוב להתנות עליהם^ז.

הגה: אם סיכך בהדס או תלה בסוכה אתרוג לנוי מותר להריח בהם^ח דלא הוקצו מריח רק שלא יגע בהם דאסור בטלטול. ויש אוסרים להריח בהדס^ט.

עין משפט ו. אר"ה סימן תרעז סעיף ד

ד. הנותר ביום השמיני^י מן השמן הצריך לשיעור הדלקה^כ עושה לו מדורה ושורפו בפני עצמו, שהרי הוקצה למצותו. ואם נתערב בשמן אחר ואין ששים לבטלו, יש מי שאומר שאין להוסיף עליו כדי

- ו. מטעם שאין אנו בקיאים להתנות כראוי.
- ז. ויזהר לעשות להם עניבה ולא קשירה כדי שיוכל להתירם ביו"ט או בשבת. מ"א ס"ק ט'.
- י. אותם החוקקים הפסוק "בסוכות תשבו שבעת ימים" בדלעת לא יפה הם עושים שזה יבא לידי בזיון. מ"ב אות כ"ד.
- יא. גם אחרי הסוכה לא יפסע על עצי סוכה דתשמישי מצוה הם כמו ציצית ולולב, אבל מותר לשורפם בתנור, ונהגו לשומרם להגעת כלים.
- יב. אדם שתלה אתרוג כשר לנוי בסוכה, וביו"ט בא אצלו אורח שלא היה לו אתרוג ורוצה לקחת אותו ולברך עליו כתב הח"ס בתשובה או"ח סי' קפ"ד דמותר לו לקחת אותו ולברך עליו. פ"ת ומ"ב בביאור הלכה.
- יג. ומה שמותר להריח בהם דלא הוקצה אלא מאכילה, וההדס לא הוקצה אלא לעציו ולא להריח בו. כ"כ הלבוש.
- יד. כיון שעיקרו עשוי רק להריח הוקצה גם לריח, וכיון שיש פלוגתא שב ואל תעשה עדיף, אבל אתרוג שעיקרו לאכילה לכו"ע מותר להריח בו. מ"ב אות כ"ו.
- יז. אבל הנותר ביום ראשון מוסיף עליו ומדליקו ביום שני, וכן בכל הלילות. והיינו כשלא נתן שמן אלא כשיעור זמן ההדלקה דהיינו מחצית השעה, וכבה קודם זמנו, או אפי' נתן יותר משיעור והקצה אותו לשם מצוה וכבתה דאז אסור בהנאה, אבל נתן השמן בסתם מותר אחרי זמן ההדלקה כמ"ש בסי' תרע"ב סעיף ב', ויש מחמירין אפי' נתן בסתם. כה"ח אות כ"ו.
- יח. ואם הוסיף על שמן שנותר מיום קודם שכבה לפני זמנו אפי' שדלק ביום השמיני שיעור ההדלקה, הנותר אסור אם לא שהיה בתוספת ביום השמיני ששים כנגד הנותר של יום השביעי. כה"ח אות כ"ז.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

לבטלו ל.

עין משפט ז.

או"ח סימן תרעד סעיף א

א. מדליקין נר חנוכה מנר חנוכה ודוקא זה מזה בלא אמצעי מ, אבל ע"י נר של חול אסור.

ויש מתירים גם ע"י אמצעי נ, אלא א"כ הוא בענין שיש לחוש שיתכבה נר של חול לפני שידליק הנר של חנוכה.

הגה: ונהגו להחמיר אפי' מנר לנר ס שעיקר מצותו אינו אלא נר אחד בלבד. מ"מ אחר שעבר זמן מצוותן שמותרים בהנאה כ"ש שמותר להדליק מהן ע.

ל. ולא דמי לעצים שנשרו לתוך התנור מן הדקל בסי' תק"ז סעיף ב' שמרבה עליהם עצים מוכנים, דשם אינו נהנה מהם אלא אחרי ביעורן אבל כאן נהנה בשעה שהוא דולק. מ"א ס"ק י"ב.

ועיין ביו"ד סי' צ"ט סעיף ו' דיש מתירין בכל איסור דרבנן להוסיף עליו אם נתערב, מ"ב אות כ'. וכתב הט"ז בס"ק ד' דיש להתיר להוסיף עליו כמ"ש השו"ע שם ביו"ד, וכ"כ הפר"ח. אבל המ"א כתב דאפשר דכאן חמיר כיון שיש לו מתירין שיכול לשהותו לשנה הבאה. ועיין בכה"ח אות ל"א.

מ. מימרא בשבת כ"ב ומשום ביזוי מצוה, ואיירי מיום שני ואילך שמדליקין יותר מנר אחד, ומדליקין זה מזה דוקא במקומו כי ההדלקה במקום הנחתה עושה מצוה והיינו ע"י שהפתילות ארוכות. כה"ח אות ג'. ולא ע"י אמצעי שלא יהיה בכך ביזוי מצוה.

ואם אחרי שהדליק כבה אין מדליקין אותו מנר חנוכה אפי' בלא אמצעי כיון שאין הוא נר מצוה, כי הדלקה עושה מצוה ואם כבה אינו זקוק לו. מ"ב אות ב'.

נ. דעה ראשונה כרב ודעה שניה שמואל והשמש הוא נר של חול, פר"ח. ודעת השו"ע כסתמא לאסור, ורק בשעת הדחק יש לסמוך על המתירין, והמנהג להחמיר בנרות חנוכה כהרמ"א דאפי' מנר לנר בלי אמצעי אסור.

ס. משמע דעיקר החומרא רק בנר חנוכה ולא בנר מצוה אחר כגון של שבת או ביכנ"ס. מ"ב אות ה'. ומש"כ המ"א להחמיר בכל נר מצוה היינו ע"י אמצעי.

ע. ולפי הב"ח שאסור להשתמש גם אחר זמן מצוותן אסור גם להדליק מהם, ומ"מ אין להחמיר רק בהדלקת נר חול ממנו אבל נר להדליק מצוה מותר. מ"ב אות ח'.

אור"ח סימן טו סעיף א

עין משפט זז.

א. מותר להתיר ציצית מטלית אחת וליתנם בטלית אחרת פ אבל שלא ליתנם בטלית אחרת אסור ז.

הגה: ודוקא בטלית של בר חיובא ק, אבל מותר להתיר ציצית מטלית של מת.

אור"ח סימן שלו סעיף א

עין משפט ט.

א. כל דבר שאין מתכוין מותר ובלבד שלא יהיה פסיק רישיה ר, ע"כ גורר אדם מטה ושולחן וספסל בין גדולים ש בין קטנים והוא שלא יתכוין לעשות חריץ.

ב. מותר להתזיז מים על קרקע הבית ת, כיון שאינו מתכוין להשוות גומות אלא שלא יעלה אבק.

פ. מנחות מ"א, ושבת כ"ב וכשמואל, ואפי' מטלית חדש לטלית חדש וכ"ש מטלית ישן לטלית חדש, ב"ח. וכן מותר מטלית גדול לטלית קטן, אבל אין להתיר מבגד של גדול שחיובו מן התורה לבגד של קטן, כה"ח אות א'.

ודוקא באין ציציות מצויין בעיר אבל במצויין כמו בזמנינו ב"ה אין להתיר ציצית מבגד לבגד, פרמ"ג אות ב' במש"ז.

אם נפסק חוט אחד מותר לקשור לו חוט אחר להשלימו ל"ב גודלין והוא שיהיה לפני הקשירה, כה"ח אות ז'.

צ. אבל אם רוצה לעשות ציציות אחרות יפות מן הראשונות ודאי מותר דהוי נוי מצוה, לבוש.

ק. אפי' מדרבנן כגון של קטן אין להתיר.

ר. שבת ק"ב. והלכה כר"ש ואפי' אם היה מתכוין היה עושה איסור תורה, בלא מתכוין מותר לר"ש.

וההפרש שיש בין מלאכה שאינה צריכה לגופה לפסיק רישיה דלא ניחא ליה עיין בכה"ח בסי' רע"ח אות א' מיסוד ר' אברהם החסיד בשם אביו הרמב"ם.

ש. אבל גדולים מאוד אסור דהוי פסיק רישיה ואז אסור אפי' בקרקע שיש, ב"י בשם הרוקח וגם בחבית שאסור להטותה אם כבדה אפי' על קרקע שיש אסור. כה"ח אות ד'.

ועגלה של תינוק אפי' כבדה מאוד מותר כיון שאינה עושה חריץ אלא כובשת בקרקע. שם. ת. ואפי' באינה מרוצפת, וכ"כ הב"י בשם סת"ה.

דף כב:

או"ח סימן תרעה פעיף א

עין משפט ד.ה.

א. ההדלקה עושה המצוה ^א ולא ההנחה, וצריך שידליקנה במקום הנחתה ^ב שאם הדליקה בפנים ואח"כ הוציאה על פתח הבית לא יצא, שהרואה אומר לצורכו הוא מדליקה, וכן אם הדליקה ואוחז אותה בידו במקומה ^ג ג"כ לא יצא שהרואה אומר לצורכו הדליקה.

א. מסקנת הגמ' בשבת כ"ג, ופי' רש"י שם דומיא דמנורה, וא"כ לא שייך זה בנר שבת. ט"ז ס"ק א'. אמנם המרדכי בפ' במה מדליקין כתב דגם בשבת ההדלקה עושה מצוה שמברכים להדליק נר של שבת, וכ"כ הברכי יוסף, ומ"ב אות א'. ועיין בסי' רס"ג ברמ"א סעיף י', ובכה"ח שם אות ע'-ע"א.

וטעם דהדלקה עושה המצוה שבה ניכר פירסום הנס, לבוש. וכך מצאנו במנורה בנר המערבי אע"פ שהיה דולק מכבה ומטיבה ומדליקה, הר"ן. גם אם היתה דולקת מאתמול לשם מצוה, כל יום ויום מצוה בפני עצמה. מ"ב אות ג'.

ב. אע"פ שהנחה לא עושה מצוה מ"מ צריך להדליקה במקום שצריך להניחה שם. ב"י. ואם בעה"ב חולה יעשה שליח שידליק לו אותה במקומה, והחולה יכול לברך והשליח ידליק באותו חדר לפניו מיד. כ"כ הבן איש חי פ' וישב אות ו'. וכתב הלק"ט בח"א סי' ב' דהעוקר נר חנוכה ממקומה בתוך זמן הדלקתה אפשר שלא יצא שהרואה אומר לצורכו הוא.

ואם חוזר ומדליקה לא יברך. כה"ח אות י"א.

ג. היינו כל זמן מצותה, אבל אם אוחזה בידו קצת זמן ואח"כ מניחה כשהיא דולקת יצא. ט"ז ס"ק ג'. ובמשב"ז כתב לפקפק בדברי הט"ז ועכ"פ בדיעבד יצא. כה"ח אות י"ב.